

HISTORIEK SEVESOWETGEVING

Naar aanleiding van twee zware chemische ongevallen die zich in de jaren '70 in Europa voorgedaan hebben (1974, Flixborough in het Verenigd Koninkrijk en 1976, Meda nabij Seveso in Italië), groeide het besef dat er op Europees vlak wetgeving nodig was om dergelijke ongevallen te vermijden.

In dit kader werd uiteindelijk op 24 juni 1982 de eerste zogenaamde “Sevesorichtlijn”, richtlijn 1982/501/EG goedgekeurd. De Sevesorichtlijn legde voor het eerst verplichtingen op aan zowel de exploitant van een industriële activiteit met risico voor een zwaar ongeval als aan de bevoegde overheidsdiensten met als doel zware ongevallen te voorkomen en de gevolgen van eventuele ongevallen voor mens en leefmilieu te beperken.

De giframp in Bhopal (Indië) na een ongeval bij Union Carbide in 1984 en de zware brand in een opslaghal van de Sandozfabriek in Basel (Zwitserland) in 1986, met ernstige vervuiling van de Rijn tot gevolg, zorgden voor aanpassingen aan de Seveso I-richtlijn. De eerste wijziging (1987) was voornamelijk een aanpassing van de lijst met gevaarlijke producten waarop de indeling als Seveso-bedrijf gebaseerd was. Een wijziging in 1988 verbreedde het toepassingsgebied van de richtlijn, zodat heel wat meer opslagplaatsen (ook opslagplaatsen, in de zin van inrichtingen met alleen opslag) onder de voorschriften van de Sevesorichtlijn vielen.

De richtlijn werd in 1996 fundamenteel gewijzigd en vervangen door de richtlijn 1996/82/EG van 9 december 1996, met dezelfde doelstellingen maar met een veel ruimer toepassingsgebied. Zo werd de doelstelling om ook het leefmilieu te beschermen uitdrukkelijk opgenomen. Omdat ze de oorspronkelijke richtlijn volledig verving, werd ze ook wel de “Seveso II-richtlijn” genoemd.

Als reactie op het milieuongeval van Baia Mare (Roemenië) in januari 2000, de explosie in de vuurwerkfabriek in Enschede (Nederland) in mei 2000 en de explosie bij de AZF-fabriek in Toulouse (Frankrijk) in september 2001 werd het toepassingsgebied van de Seveso II-richtlijn nog verder uitgebreid via de richtlijn 2003/105/EG van 16 december 2003.

Op 20 januari 2009 trad de CLP-verordening (EU-verordening nr. 1272/2008 van 16/12/2008) in werking. CLP staat voor Classification, Labeling en Packaging (indeling, etikettering en verpakking). De CLP-verordening implementeert het zogenaamde Globally Harmonised System (GHS) in de EU. Het GHS is een wereldwijd geharmoniseerd systeem voor de indeling, etikettering en verpakking van gevaarlijke stoffen en mengsels op het niveau van de Verenigde Naties. De CLP-verordening verving stapsgewijs de richtlijnen met betrekking tot gevaarlijke stoffen (67/548/EEG) en gevaarlijke preparaten (1999/45/EG).

Bijlage I van de Seveso II-richtlijn definieert de gevarencategorieën van stoffen en mengsels die aanleiding kunnen geven tot een zwaar ongeval en baseert zich daarbij op de richtlijnen met betrekking tot gevaarlijke stoffen en preparaten. Daarom moest ook de Sevesowetgeving vanaf 1 juni 2015 afgestemd zijn op de CLP-terminologie en –criteria.

De EU heeft geopteerd voor een volledig nieuwe richtlijn en heeft in de Seveso III-richtlijn naast de omschakeling naar CLP nog andere wijzigingen ingevoerd:

- een uitbreiding en versterking van de actieve informatieverstrekking naar het publiek;
- de integratie van bepalingen inzake toegang tot informatie, raadpleging en betrokkenheid van het publiek bij projecten en plannen alsook de toegang tot de rechter, overeenkomstig het Verdrag betreffende toegang tot informatie, inspraak bij besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden, gedaan te Aarhus op 25 juni 1998;
- een versterking van de inspectie-opdracht en meer gedetailleerde regels voor het inspectiesysteem;
- een verplichting tot coördinatie van de procedures voor het uitvoeren van taken indien er verscheidene autoriteiten bevoegd zijn voor de tenuitvoerlegging van de richtlijn.

Richtlijn 2012/18/EU, logischerwijze “Seveso III-richtlijn” genoemd, werd gepubliceerd op 24 juli 2012 en de lidstaten moesten de nieuwe richtlijn omzetten tegen 31 mei 2015 en van kracht laten gaan op 1 juni 2015.

De Seveso III-richtlijn (2012/18/EG) werd grotendeels omgezet via een nieuw Samenwerkingsakkoord (SWA III) van 16 februari 2016 tussen de Federale Staat, het Vlaams Gewest, het Waals Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de beheersing van de gevaren van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken. Dit samenwerkingsakkoord heeft betrekking op de preventie van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen betrokken zijn, en de beperking van de gevolgen daarvan voor de menselijke gezondheid en het milieu, teneinde op coherente en doeltreffende wijze een hoog niveau van bescherming in het hele land te waarborgen.